

musí také otec skládati účet a má ve příčině jmění provdané nezletilé dcery práva a povinnosti opatrovníka. Šlo pak o závazek takové důležitosti a takového majetkového dosahu pro nezletilou matku, že bez soudního schválení nezletilou platně podstoupen býti nemohl (§§ 233 a 865 obč. zák.). Běží tedy jen o otázku, zda nemanželská matka po nabytí zletilosti — jež podle jejích let nastala roku 1920 — smír schválila, buďsi výslovně nebo mlčky (srv. § 863 a plenární usnesení k §u 865 obč. zák. ze dne 12. února 1924 čís. pres. 796/23 sb. n. s. čís. 3480). Výslovně se tak nestalo, ale nestalo se tak ani mlčky — jak již rekursní soud správně odůvodnil, — neboť v pouhém mlčení a vybírání peněz z odbytného takový souhlas vyvoditi nelze. K tomu však přistupuje ještě důležitá okolnost ze spisů zjevná, že nemanželská matka vybrala první částku 250 Kč dne 24. března 1923 a že před vybráním druhé částky 900 Kč, jež se stalo 21. ledna 1924, bylo u soudu dne 12. ledna 1924 jednáno o dalším plnění nemanželského otce, při kterém byla přítomna nemanželská matka i poručník dítěte i nemanželský otec se svou manželkou, ale tento zdráhal se ještě něco složit. Z toho jest viděti, že se nemanželská matka nepokládala za vázánou smírem, uzavřeným za její nezletilosti. Teprve poté byly další částky až do úplného vyčerpání odbytného vybírány. Ježto tedy nemanželská matka platného závazku k doplnění výživného nepřevzala, má po vyčerpání odbytného nemanželský otec povinnost poskytovat dítěti n u t n o u výživu (§§ 166 a 169 obč. zák.). Že by byl otec nemanželské matky podepsal smír vlastním jménem a že by za sebe takovou povinnost mimo rámec §u 166 druhý odstavec obč. zák. na se byl vzal, pro to není ve spisech podkladu.

Čís. 5563.

Dodatek ve smlouvě: »V případě sporu podrobují se soudu příslušnému pro Vaše sídlo, které jest též místem splatnosti dohodného i náhrady.« Úmluva jest »výslovnou«, byl-li tento dodatek druhému smluvníku přečten a on listinu podepsal.

(Rozh. ze dne 16. prosince 1925, R II 369/25.)

Žaloba byla zadána na okresním soudě v B. z důvodu §u 104 j. n., ježto prý se obě strany výslovně dohodly na příslušnosti tohoto soudu. K námitce místní nepřislušnosti s o u d p r v é s t o l i c e žalobu odmítl, r e k u r s n í s o u d zamítl námitku místní nepřislušnosti. D ů v o d y: Prvý soud odmítl žalobu, vyhověv námitce místní nepřislušnosti, z toho důvodu, že věta »V případě sporu podrobují se soudu příslušnému pro Vaše sídlo, které jest též místem splatnosti dohodného i náhrady,« jest pro člověka právnicky nevzdělaného, u soudu neobeznalého nesrozumitelnou, poněvadž výraz »příslušný soud« v širších kruzích obyvatelstva není jistě znám. Soud rekursní však, uváživ, že se v tomto případě jedná o smlouvu mezi majitelem realitní kanceláře v N., jehož příslušným soudem je B., a majitelem domu v M., průmyslovém to středisku, tudíž mezi dvěma stranami inteligentními a v životě obeznanými, dospěl k názoru, že napadená věta tiskopisu, žalované

straně po předchozím přečtení ku podpisu předloženého, nemohla býti nesrozumitelnou, poněvadž hlavní důraz spočívá na slovech »vaše sídlo«, jímž rozuměti dlužno B., a věta neklade na smluvníka požadavku vyšších schopností mimo toho, by při jejím předčítání před podpisem smlouvy sledoval přesně a pozorně její smysl. Tvrzení napadeného usnesení, že v tomto případě nastala výslovná úmluva o příslušnosti soudní, aspoň ne ústní, jest bezpodstatnou, poněvadž došlo řádně k úmluvě písemné po rozumu Šu 886 obč. zák. podpisem listiny ze dne 13. prosince 1924 žalovanou stranou. Poněvadž podstatnou součástí této písemné úmluvy byla též napadená věta o soudní příslušnosti, bylo napadené usnesení změnit.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu ze správných důvodů napadeného usnesení, k nimž vzhledem k vývodům dovolacího rekursu

d o d a l:

Poukaz stěžovatelův na zdejší rozhodnutí čís. sb. 3661 není případným, neboť v případě onom šlo o podpis listiny, obsahující prorogační doložku, aniž by byla strana listinu tu byla dříve četla anebo aniž by jí byla dříve přečtena. V tomto případě jest však zjištěno, že prodejní příkaz, obsahující tuto doložku, byl stěžovateli přečten, a soud první stolice vychází při svém usnesení výslovně z toho předpokladu, že mu onen tiskopis byl přečten i s větou o příslušnosti, neshledává v tom však výslovnou úmluvu jen proto, že míní, že stěžovateli, jenž prý není právnický vzdělán ani alespoň v soudních věcech sběhlý, byla tato věta nesrozumitelná. Poukazuje-li stěžovatel na to, že o doložce, vztahující se na příslušnost soudu, nebylo vůbec jednáno, nevylučuje to náležitosti Šu 104 j. n., že musí jíti o úmluvu výslovnou. Náležitosti té jest vyhověno, byla-li stěžovateli ona listina s doložkou čtena a tento ji pak později na důkaz svého souhlasu podepsal, neboť úmluva jest »výslovnou«, byl-li dán souhlas k ní ústním projevem anebo podpisem přečtené listiny, jenž jest rovněž zevním projevem souhlasu na rozdíl od souhlasu, na který lze souditi bez jeho projevu jen z konkludentního jednání strany.

Čís. 5564.

Hypotekárním věřitelům přísluší zástavní právo na požární náhradu, již nebylo použito k novostavbě budovy, nechť si podle stanov pojišťovny má býti náhrady k novostavbě použito, ale přece se tak nestane, nechť si jí k novostavbě použito býti nemusí. Povinnost pojišťovny vůči hypotekárním věřitelům řídí se však pojišťovací smlouvou. Jmenovitě není pojišťovně po zákonu uložena povinnost, by sama pátrala, zda jsou tu hypotekární věřitelé, kteří by si mohli osobovati zástavní právo na požární náhradu, a by je sama upozorňovala na právo zaručené jim dvorským dekretem ze dne 18. července 1828, čís. 2354 sb. z. s. Dokud nenabude účinnosti § 79 poj. zák., platí o povinnostech pojišťovny vůči hypotekárním věřitelům a o dosahu práva na požární náhradu předpisy pojišťovacích podmínek.

(Rozh. ze dne 17. prosince 1925, Rv I 1215/25.)